

کجروی نوعی جرم پنهان^۱

ترجمه: احمد عباسی فرد^۲

آیا کجروها متفاوت از بقیه افراد هستند؟

توضیحات دانشجویان درباره تقلب در دروس دانشگاهی جهت کاوش در یک موضوع بسیار متدالوی، یک باور بسیار مرسوم، حمایت شده و دلگرم‌کننده این است که کجروها به طور بنیادی با افراد هنجار فرق می‌کنند. هیگنیز چنین بیان می‌کند که بسیاری از ما اینکه عده‌ای از افراد مشغول رفتارهای کجرو را افرادی متمایز از خودمان می‌دانیم یک امر پذیرفته شده است. تصورات فرهنگی کلیشه‌ای از جرم و کجروی نیز که در رسانه‌های عمومی ارائه می‌شود این باور را تقویت می‌کند؛ در این‌گونه رسانه‌ها متخلفین را غالباً افرادی غیر اخلاقی، نسبیجه، بی‌خرد و یا به هر دلیلی منحصر به فرد می‌دانند. کلمن نیز معتقد است که این انگاره‌ها نهادینه شده‌اند و جاذبه گسترشده‌ای دارند. ما کجروها را افرادی کاملاً متمایز از خودمان می‌دانیم و بدین وسیله عزت نفس خود را تقویت می‌کنیم تا ترس ناشی از ارتکاب به کارهای ناشایست تحت شرایط تحملی را در خود سرکوب نموده خود را تبرئه نماییم. تحلیل جامعه‌شناسحتی از رفتار کجرو نقاط متصاد مهمی را ارائه می‌کند؛ آنها افسانه "تمایز کجروها از بقیه افراد" را در زمینه‌های مختلفی به چالش کشیده‌اند. باید بدانیم که تفاوت یا تمایز "کجروها" و "بقیه افراد" به منظور شناسایی طبقه‌ای مجرما از بازیگران (اجتماعی) یک تصور غلط می‌باشد. از نقطه نظر بسیاری از جامعه‌شناسان، کجروی یک

۱. American Sociological Association San 2000.

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی نراق.

خصیصه یا ویژگی متمایزکننده برخی از افراد از دیگران نیست بلکه برچسبی است که به اعمال و افراد خاصی توسط افرادی که قدرت تعریف را دارند زده می‌شود. مضافاً اینکه همه افراد ظرفیت ارتکاب رفتاری که به وسیله جوامع بزرگتر برچسب کجرو خورده‌اند، را دارند و طبقه معلمین و مدرسین ارائه فهم جامعه‌شناختی این نقطه نظر است. البته رایج بودن این افسانه - تمايز کجروها از بقیه افراد - به ویژه در میان دانشجویان دوره لیسانس، ارائه نگرش جامعه‌شناختی را مشکل‌تر می‌سازد. ویلیانر رودهیور و ستارا جو پس برداشت که بسیاری از دانشجویان "ایده‌های درونی شده عمیق درباره دلایل حرم و کجروی" دارند و اغلب تعاملی به یافتن توجیهاتی برای رفتارهای کجرو در ویژگی‌های شخصی افراد دارند. این مقاله یک تمرین کلاس مفید را طراحی می‌کند تا بررسی متقدانه موضوع بالا را به آسانی بیان نماید و درک دانشجویان را از دیدگاه جامعه‌شناختی افزایش دهد. این دوره تمرین بیشتر برای استفاده در دوره‌های حرم‌شناسی و کجروی طراحی شده، لیکن در هر دوره یا خرده دوره‌ای که در آن انگیزش‌های حریم‌شکنی مرکز ثقل مطالعه است، می‌تواند مفید باشد. (در این تمرین) از دانشجویان خواسته شد تا مشارکت شخصی‌شان را در تقلیبی دومنی بررسی قرار داده، شرایط محیطی و انگیزه‌های متهی به این رفتار را تشریح نمایند. دانشجویان از طریق بررسی در توضیحات فردی رفتار متقلبانه راحت‌تر می‌توانند کاربرد نظریه‌های کجروی را در اعمال خودشان درک کرده و شباهت انگیزه‌های دیگر متخلفین با انگیزه‌های خودشان - که تفاوت بنیادی چندانی ندارند - را بشناسند و آمادگی بهتری داشته باشند تا به بررسی متقدانه "تمایز کجروها از دیگر افراد" پردازنند. قبل از تشریح جزئیات این تمرین بایشی استدلالات جامعه‌شناختی مرتبط با انگیزه‌های کجروی به طور اجمالی مرور شوند. آمارهای جامعه‌شناختی و نظریات موجود، فرض مرسوم تفاوت کجروها از بقیه افراد جامعه را به چالش کشیده است؛ این امر به ویژه در ایده وجود ناهنجاری‌های روان‌شناختی یا بیولوژیکی به دلیل پیچیدگی رفتار کجروها مشهورتر است. اولاً از حیث نظری، جامعه‌شناسان پی برده‌اند که تفسیر رفتار بر اساس بافت موقعیتی یا اجتماعی تغییر می‌کند. چه یک رفتار ممکن است در برخی موقعیت‌ها یا شرایط کجروی به حساب آید (یک آدمکشی از پیش تدارک دیده شده به وسیله یک غیر نظامی) اما در دیگر موقعیت‌ها رفتار هنجار (قتل توسط سرباز حین جنگ و درگیری). چنین مشاهداتی بیان می‌دارد که کجروی یک ویژگی ارثی اعمال یا افراد نیست، بلکه یک بافت اجتماعی است و وجود آن با فرایندهای بین عملی که از طریق آنها اعمال و افراد از حیث اجتماعی کجرو

تعريف می‌گرددند، مرتبط است. بنابراین، کجرودی و همنوایی هنگامی بهتر درک می‌شوند که از حیث برچسب یا تعریف به اعمال و رفتارها اطلاق شوند و نه ویژگی‌های فردی یا درونی. ثانیاً نظریه‌های جامعه‌شناسخنی رفتار کجرودها مبتنی بر رد تلویحی یا تصريحی تعاریفی است که از ویژگی‌های فردی منحصر به فرد افراد مانند ناهنجاری‌های دارای ماهیت بیولوژیکی یا روان‌شناسخنی می‌شود، می‌باشد. نظریه پردازان جامعه‌شناسی، این ایده را تنوع روان‌شناسخنی و بیولوژیکی "کم ویش در دامنه هنجار" قرار می‌گیرد و همچ یک یا تعداد کمی از جرائم -کجرودی‌ها روان‌شناسی یا فیزیولوژی ناهنجار را به عنوان مسبب اصلی می‌دانند، می‌پذیرند. نظریه پردازان فشار محکم ترین استدلال را در این زمینه ارائه می‌دهند؛ آنها می‌گویند رفتار کجرودی اغلب نشان‌دهنده "یک واکنش هنجار توسط فرد هنجار به شرایط ناهنجار است." نظریه پردازان یادگیری و مهار نیز ایده تمایز سروشت یا کارکرد افراد هنجار را رد می‌کنند؛ آنها بر این باورند که رفتارهای کج بهترین وسیله برای برآورده کردن آرزوهای جهانی است و در تیجه چنین تصور می‌شود که همه افراد دارای پتانسیل رفتار کج هستند. علاوه بر آن، نظریه پردازان آموزشی نیز چنین استنباط می‌کنند که رفتارهای کج به وسیله همان فرآیندهای اجتماعی شکل می‌گیرند که رفتارهای غیرکج.

نهایتاً آمارها نشان می‌دهد که شیع قانون‌شکنی (از جمله نقض حقوق کیفری) آنقدر در عوام زیاد است که تفسیر چنین رفتارهایی به عنوان نشانه‌های ناهنجاری روان‌شناسخنی یا بیولوژیکی مشکل است، برای مثال در دوران نوجوانی میزان مشارکت در استفاده از مواد و بزهکاری آنقدر رایج است که تنها نام هنجار می‌توان بر آن نهاد و نه ناهنجار. به همین نحو بسیاری از آمریکایی‌ها اذعان دارند که گاهی جرم‌هایی در زندگی مرتکب شده‌اند که مستحق مجازات حبس ابد می‌باشند. از این موارد می‌توان به رانندگی در حال مستقیم، مصرف مواد غیر مجاز، دزدی، همسر آزاری، عدم اعلام درآمد و تهیه صورت مالی غیر واقعی اشاره نمود. بنابراین، مشارکت در رفتارهای کج محدود به افراد دارای ویژگی‌های خاص مانند تعارضات روان‌پریشی نمی‌شود. همان‌طور که قبل از این بیان شد باورهای عامیانه مرسوم درباره ماهیت کجرودی ممکن است درگ جامعه‌شناسخنی از موضوع را دچار مشکل نماید. دو مورد از تمرین‌های مفید که به درگ جامعه‌شناسخنی از کجرودی کمک می‌کند در ذیل بیان می‌گردد:

تمرین اول: ایجاد یک چک لیست از فعالیت‌های جنایی: در این تمرین -که نتایج موققیت آمیزی داشت- دانشجویان با رفتارهایی که نقض قوانین کیفری ایالتی نامیده می‌شود

آشنا می شوند، مشارکت پنهان خودشان را در چنین رفتارهای اندازه می گیرند و سپس تعداد سالهایی که بایستی - به دلیل ارتکاب به این رفتارها - در حبس یا زندان بمانند و به دولت بدھکارند را محاسبه می نمایند. دانشجویان نوعاً حداقل یک سال و به طور میانگین ۲۵ سال استحقاق حبس داشتند! حال اگر یک فرد جانی را کسی که نقض قانون می کند تعریف نمایم در می باییم که عده زیادی - اگر نه همه افراد - از ما از این حیث جانی هستیم. نتیجه اینکه رفتار جنایی خاص افراد گوش دراز و چشم ریز نیست.

تمرین دوم: ارزش آموزش بالقوه تعاملات فردی ساختاری بین دانشجویان و کجروهای بر جسب خورده از طریق مصاحبه های شخصی با جمعی از متخلفین زندانی.

این تمرین باعث افزایش توانایی دانشجویان در ایجاد ارتباط و اعمال مفاهیم جرم شناسی به تجربیات واقعی می شود و ممکن است کمک کند تا فرض عامیانه موجود درباره متخلفین به چالش کشیده شود. دانشجویی چنین می گوید:

”این تمرین به من کمک کرد تا درک کنم که زندانی ها انسان هستند با مشکلاتی مانند مشکلات ما.“

من خود تمرین اضافه ای را جهت آسان سازی بررسی منتقدانه تمایز کجروها از بقیه افراد طراحی نمودم، این مکملی مفید برای تمرینات بالا می باشد.

تقلیبی، یک ایده نادرست

تقلیبی در بین همه اقوام و ملل یک امر همه گیر است و رواج آن در دانشگاهها و دبیرستانها امری پذیرفته شده است. مسئولان مدارس، نه دانش آموزان، تقلیبی را امری قبیح می بینند و از حیث اجتماعی آن را کجروی تعریف می کنند و افرادی که قدرت بیشتری دارند این تعریف را اجرایی می کنند؛ در این راستا مسئولان مدارس متخلفین اجتماعی را با دامنه ای از تحریم های ممکن مانند رد شدن در درس، تعلیق یا اخراج تهدید می نمایند. بنابراین، تقلیبی یک مثال بسیار مفید برای آموزش می باشد. به دلیل آشنایی دانشجویان با رفتارهای کجرو، تصور شرایطی که چنین رفتاری را تعمیم می دهد برای آنها آسان می باشد و در نتیجه فرصت ارزشمندی دست می دهد تا انگیزه کجروی مورد مطالعه قرار گیرد. تمرین تقلیبی من با در نظر گرفتن این فرض تهیه شد. این تمرین طراحی شد تا مثال های واضح و ملموس فردی از مفاهیم نظری ارائه نماید. بنابراین، معرفی مختصر مفاهیم کلیدی به وسیله

سخنرانی، بحث و یا خواندن ضروری می‌نمود تا از تمرین تقلیل برای توضیح این ایده‌ها استفاده گردد.

از دانشجویان خواستم که روی رفتار متقلبانه خودشان فکر کنند سپس به اتفاق رفتارها و انگیزه‌هایشان را با نظریات مختلف کجروی ربط دادیم؛ تعدادی برگه یادداشت بینشان توزیع کردیم و خواستیم که به سؤالات زیر مختصر و بی‌نام پاسخ دهند:

۱. آیا تاکنون در مدرسه تقلب کرده‌اید (مانند رونویسی پاسخ سؤالات یا تکلیف شب، یادداشت‌های غیر مجاز، سرق‌ت ادبی، کش‌رفتن سؤالات).

۲. آیا در دانشکده تقلب کرده‌اید؟

اگر پاسخ به دو سؤال فوق بلی است رفتارتان را چگونه توجیه می‌کنید؟ چرا تقلب کردید؟ شرایط چگونه بود؟ آن زمان می‌دانستید که کار اشتباهی را مرتكب می‌شوید؟ آیا می‌توانیم از پاسخ‌های شما در کلاس استفاده کنیم (البته بدون نام).

پس از پاسخ به سؤالات، برگه‌ها جمع‌آوری شد و از میان تعدادی که اجازه استفاده داده بودند (که اکثریت را شامل می‌شد) چند مورد گزینش و در کلاس خوانده شد. در این تحریر، اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان اذعان داشتند که در مراحلی از تحصیل، تقلیل کرده بودند و عده زیادی نیز در دانشگاه، توضیحات دانشجویان را مقدمه‌ای برای تئوری فشار قرار دادم و نتایج آن را در اوآخر ترم برای بیان موارد اضافه مورد استفاده قرار دادم.

تقلیلی و نظریه فشار (strain theory)

نوشته‌های دانشجویان نشان می‌دهد که رفتار متقلبانه‌شان، نوعاً، ناشی از رقابت شدید یا فشار زیاد برای کسب نمره بالا می‌باشد؛ از دیگر موارد، موضع متعدد بازدارنده کسب نمره بالا از طریق ابزارهای مشروع مانند محدودیت زمانی، تکالیف یا امتحانات غیر منصفانه می‌توان نام برد. "در دانشگاه، گرفتن نمره بالا حائز اهمیت است و من برای این نمره تحت فشار بودم، اما وقت کافی برای مطالعه نداشتم، باید نمره خوبی می‌گرفتم تا والدین را خرسند نمایم. استنادی به ما تکالیف نامتعدل می‌داد - احساس کردم راه دیگری جز نقلی ندارم تا نمره آبرومندانه بگیرم."

این عوامل مستقیماً با نظریه فشار مرتبط‌اند و این نکته در کلاس مورد تأکید قرار گرفت؛ فرض پنهان نظریه مذکور را از بدنه تئوریک رقابت متمایز می‌سازد. موقوفیت به عنوان یک هدف بیانگر یک منبع بالقوه فشار جرم‌گرایانه است و احتمال کجروی زمانی که راه‌های

مشروع غیر قابل دسترس یا مسدود باشد را افزایش می‌دهد. نکته غالب توجه که بعداً در کلاس به آن اشاره کردم این است که - طبق نوشته‌های خودشان - دانشجویان در حالی مرتکب چنین عملی شدند که از آن احساس‌گناه می‌کردند و به اشتباه بودن کارشان واقع بودند و این نکته مهمی است؛ زیرا کجروی را نمی‌توان تنها از حیث کم اجتماعی بودن یا بی‌اخلاقی توضیح داد. از نوشته‌ها چنین برمنی آید که برخی دانشجویان ناچاراً تقلب می‌کردند هر چند می‌دانستند خلاف وجود آن است.

خلاصه بحث و ارتباط آن با تئوری فشار این است که چنان‌چه فشار جهت دست‌یابی به نمره بالا برای وادار کردن دانشجو به تقلیل کافی باشد، پس مشاهده فشارهای شدیدتر برای کجروی‌های بزرگتر چندان مشکل به نظر نمی‌رسد، برای مثال محرومیت شدید اقتصادی دراز مدت احتمال بزهکاری‌هایی مانند تجارت مواد را افزایش می‌دهد.

تفسیرهای جایگزین تئوریک

تمرین توضیح داده شده می‌تواند بررسی منتقدانه نظریه فشار را تسهیل نماید و مقدمه‌ای برای معرفی تئوریهای جایگزین کجروی باشد. در ادامه همین درس پس از آنکه دانشجویان اصول بنیادی نظریه فشار را آموختند به توضیحات خود گزارشی دانشجویان از رفتارهای متقلبانه‌شان بازگشتم و خواستم که از زاویه دیگری به موضوع نگاه کنند.

باید تأکید کنم که اتکا صرف به توضیحات شخصی مختلف بالقوه مسئله دار است. روا نیست که تصور کنیم متخلفین از انگیزه‌هایی که در آنها ایجاد رفتار می‌کنند آگاهند یا اینکه انگیزه‌هایشان را به طور موثقی گزارش نمایند. اگرچه بسیاری از دانشجویان رفتار متقلبانه‌شان را ناشی از فشار توجیه می‌کردند از آنها خواستم احتمال عقلایی بودن توجیهاتشان را نیز مدنظر قرار دهنند؛ آنها سعی داشتند خود و دیگران را قانع کنند که تحت فشار وادار به این رفتار شده‌اند و از این باور خود ساخته که تنها تحت شرایط فرق العاده تقلب کرده‌اند - و اگر شرایط غیر از این بود چنین نمی‌کردند - احساس راحتی می‌کردند؛ بنابراین آنها، به زعم خودشان، افرادی غیر اخلاقی یا کجروی واقعی نبودند. این دانشجویان رفتارشان را به کمک دلیل تراشی‌های متعددی از جمله فشار شدید، رقابت، امتحانات نامعقول و محدودیت زمانی توجیه می‌کردند. دلیل تراشی دیگر آنها بدیهی بودن تقلیلی (همه این کار را می‌کنند) یا غیر استاندارد بودن آزمون‌ها بود. پس از خواندن پاسخ‌های گزینش شده این دلیل را همه‌گیر یافتم "نسبت به تقلیل احساس بدی نداشتند؛ زیرا معلم ما

یک فرد ناشی بود و همه از روی برگه همدیگر می توشتند."

نظریه پردازان کترلی بر این باورند که برخی افراد علی الخصوص آنانی که تعهد کمتری به قراردادهای اجتماعی دارند در مقایسه با دیگران آزادی بیشتری در ارتکاب جرم دارند و باورهای قوی اخلاقی ندارند. از این دیدگاه، توجیه دانشجویان از حیث فشار چندان عجیب نیست و چنین دلیل تراشی‌های تقلیبی را امری خشنی می‌داند و دانشجویان را از کترول درونی رها می‌کند و رفتار متقلبانه را بسیار محتمل می‌سازد، از دیدگاه آموزشی این گونه دلیل تراشی‌ها، تقلب را یک شکل رفتاری مطلوب یا توجیه‌پذیر می‌نمایاند. من تأکید دارم که تمایل افراد به دلیل تراشی و توجیه رفتارهای کجرو را می‌توان در کجروهای بزرگتر مانند خشونت نیز شاهد نمود. آگو مشاهده نمود که اکثریت قاطع جوانان (۹۹٪) فی نفسه مخالف خشونت‌اند، اما بسیاری بر این باورند که ضرب و جرح در حالت برانگیختگی یا شروع نزاع از ناحیه دیگران، استمداد یا هنگام عصبانیت کار درستی است. بدین نحو مشاهده می‌کنیم که تمایل افراد به توجیه پیچیدگی کجرویشان در یک طیف گسترده از رفتار کجرو از تقلیب گرفته تا خشونت بین فردی قابل روئیت است. مضافاً اینکه دلیل تراشی به خدمت گرفته شده توسط مخالفین و متقلبین ممکن است در شکل و محتوی تفاوت داشته باشد، اما همان هدف یا کارکرد را دارند؛ توجیه اعمال کجروی و خشنی‌سازی ممنوعیت اخلاقی.

به طور خلاصه توضیحات دانشجویان درباره رفتار متقلبانه از دیدگاه‌های نظری متعددی قابل تفسیر است، هر یک از تفسیرهای ذکر شده در بالا اشاره به تشابهات اساسی بین انگیزه و تقلب پنهانی دارند که برای اغلب دانشجویان شناخته شده است - و انگیزه‌ها و انواع دیگری از رفتارهای کجرو و پنهان.

پمال جامع علوم انسانی

از زیابی و نتیجه‌گیری

من تمرین خود اظهاری تقلیبی را یک ابزار آموزش مؤثر یافتم. ارزش‌یابی پایانی این درس نشان می‌دهد که تأثیر دراز مدتی روی دانشجویان گذاشته است. اظهارات دانشجویان نشان می‌داد که استفاده از تجربیات فردی مرتبط، توان معلم در بیان سلیس مفاهیم ناآشنا و بافت تمرین تقلیبی بسیار رضایت‌بخش بوده است. ما برای اندازه‌گیری ارزش تقریبی تمرین فوق در حالت‌های عینی تر دست به بررسی تجربی از کارآیی آن در اواخر درس کجروی زدیم؛ این بار این تمرین را پس از مرور تئوری‌های اصلی کجروی اجرا کردیم؛ در مرور این

ثوری‌ها فرضیات اصلی هر نظریه به صورت خلاصه‌های شبه سخنرانی ارائه شد و پیش آزمونی که دانش شرکت‌کنندگان را تست می‌کرد انجام شد. موارد آزمون (مشارکت در کجروی و اعمال جنایی) دروغ، دزدی، سرقتم و عدم پرداخت مالیات) از میان توضیحات خود دانشجویان انتخاب و از آنان خواسته شد تا انگیزه‌هایشان را در ارتباط با نظریه‌های کجروی به طور مشروح بیان کنند. (ثوری یادگیری، مهار یا فشار) پس از آن تمرين تقلیبی انجام شد و بلافاصله آزمون دومی (پس آزمون) اجرا شد. این پس آزمون حاوی مواردی مشابه آزمون اول بود. همراه با این آزمون، تعدادی پرسشنامه باز توزیع شد و از دانشجویان خواسته شد تا ارزش‌های ادراک شده از تمرين را توصیف نمایند (آیا این تمرين مفید بود؟ آیا به شما کمک می‌کرد ثوری‌های بحث شده را بهتر فهمید؟ اگر تقلب نکرده باشد باز هم این تمرين را مفید می‌دانید؟)

نموده در پس آزمون تا حدی بالاتر از نمره میانگین پیش آزمون بود (۳/۱۷ در برابر ۲/۶۵) و این تفاوت به لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.05$) پس به نظر می‌رسد که تمرين تقلیبی به طور چشمگیری باعث افزایش آشنازی دانشجویان با تئوری‌های اصلی کجروی و توان آنها به اعمال این نظریه‌ها به تفسیرهای واقعی گردید. باید اشاره کرد که این نتایج قطعی و مسلم نیستند؛ زیرا ارزش‌یابی، مبنی بر طرح درون موضوعی بود و کنترل عوامل خارجی مرتبط به زمان که باعث اجرای برتر در پس آزمون شد ممکن نبود.

پاسخ‌های داده شده به سؤالات باز شواهد دیگری از اثر بخشی تمرين ارائه می‌دهد به ما اجازه می‌دهد که به نتایج بالا اعتماد بیشتری پیدا کنیم.

گزارش‌های دانشجویان، مفید و راهگشا بودن این تمرين را نشان می‌دهد: "این تمرين به من کمک کرد که انگیزش‌های تقلیبی در گذشته را درک کنم؛ در واقع من می‌توانم این تئوری‌ها را به تجربیات شخصی خودم مرتبط کنم. بتایراین، به من کمک کرد که آنها را درک کنم." من فکر می‌کنم به من کمک کرد که درک کنم چگونه ممکن است دلیل تراشی‌هایمان به وسیله دیگران تحت شرایط متفاوتی نیز مورد استفاده قرار گیرد. به عبارت دیگر من ناگهان احساس کردم که چندان متفاوت از افراد جانی نیستم - تنها تفاوت این است که من دستگیر نشده‌ام."

اگرچه تمرين تقلیبی نتایج مشبی را تولید نموده است، اما مقداری از مسائل بالقوه تمرين مذکور نیز بایستی ذکر شوند، برای مثال بعضی از دانشجویان ممکن است تقلیبی را جدی نگیرند و در نتیجه ممکن است در ربط دادن انگیزه‌هایشان به انواع جدی‌تر رفتار کجرو

مشکل داشته باشند و ترجیحاً بر این باور می‌ماند که هر چند احتمالاً بسیاری دست به اعمالی می‌زنند که به دیگران ضربه می‌زنند غالب افراد چنین رفتارهایی را مرتکب نمی‌شوند. به منظور رویارویی با این پدیده می‌توان اشاره کرد که تقلیبی در حقیقت به این طریق ضربه می‌زنند که رقابت نادرست (غیرمنصفانه) امکان حیات دیگران را کاهش می‌دهد در توضیع عمومی تر مسئله ضربه زدن به دیگران، تابع من با تاییج استانلی میلگرام تحت عنوان تجربیات اطاعتی موافقت دارد. هیگینز در اینباره پیشنهاد می‌کند که افراد عادی - و نه افراد اذیت شده یا متنزوه - ظرفیت توزیع ضربه هنگامی قابل انجام یا توجیه باشد را دارند. یکی دیگر از مشکلات، دانشجویانی را شامل می‌شود که قادر به تفکیک دقیق تئوری‌های کجروی نیستند، زیرا در جست‌وجوی توجهات دقیق و درست پیچیدگی‌های کجروی می‌باشند؛ من این مشکل را این طور بررسی می‌کنم که حقیقت در داخل چنین تئوری‌های نهفته نیستند؛ بلکه نقطه مشترکی وجود دارد که تئوری‌های متعدد با هم تلاقی می‌کنند؛ بسته به نظر افراد نقطه خاصی بزرگ‌نمایی می‌گردد و ویژگی‌های متمایز‌کننده کجروی کمک می‌کند تا مشاهده‌گر را به فرایندهای خاصی که در درک کجروی مهم باشد حساس نماید. علاوه بر آن، احتمال ترکیب دیدگاه‌های تئوریک متعدد جهت شکل دهنی یک مدل کامل تر تلفیقی را نیز به بحث گذاشتم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جملع علوم انسانی